

LÆSERBREV . . .

I sidste nummers anmeldelse af *Bent Grastens* og *Arnold Hending's* bøger om henholdsvis *Kjeld Petersen* og *Poul Reumert*, fastslår *Ib Monty*, at også sidst-nævnte blev misbrugt og ikke ydede noget bemærkelsesværdigt, hverken i stumfilmene (Monty nævner 18, indexet i „Kosmorama 16“, 19) eller i talefilmene (13).

Ingen protest. Den halve snes film med Reumert, jeg har set, ligger for langt tilbage i tiden til, at jeg i dag kan have nogen klar idé om Reumert som filmskuespiller. Dog husker jeg, at han aldrig selv ikke i de ringeste af filmene – var nær så farveløs som *Mogens Wieth*, og i sine få og små TV-roller – bedst måske i debut'en, *Hjalmar Bergmans* „Herr Sleeman kommer“ (15.3.1959), har Reumert afsløret et *filmisk* talent, der langt overstråler det, de fleste af

hans jævnaldrende, yngre og unge kolleger har vist os. Monty mener da også, at man *ikke* kan „udelukke den mulighed, at han i samarbejde med en instruktørpersonlighed af format ville have kunnet skabe det fremragende.“

Ville have kunnet!

Men er det da for sent at føre bevis for denne antagelse?

Bent Christensen, der i „Harry og Kammertjeneren“ og „Støvsugerbanden“ udnytter nogle ældre skuespillere (som i øvrigt ikke har villet filme i årevis) bedre end nogen anden dansk filminstruktør, *der* – i hvert fald delvis – står bag finansieringen af *Albert Mertz's* *Scherfig*-film, *der* nu også har fået *Knud Leif Thomsen* anbragt i sin stald og som længe synes at have bejlet til både *Asirid Henning-Jensen* og *Jørgen Roos*, har det største kup tilbage, hvis han kan overtale Reumert til at medvirke i en filmversion af „Indenfor Murene“ – og hvis han kan overtale *Dreyer* til at instruere.

Det er ikke vanskeligt at se, hvad der kan appellere

Repertoiret . . .

Denne rubrik omfatter film af interesse for „Kosmorama“s læsere, i dette nummer premierer i tiden 16.1–14.3. 1963 (redaktionens slutning).

- ADVISE AND CONSENT (STORM OVER WASHINGTON), U.S.A. 1962. Anmeldt i dette nr.
- ANOTHER FINE MESS, ME AND MY PAL, MEN O' WAR, THEIR FIRST MISTAKE (GØG OG GOKKE VÆLTER BYEN), U.S.A. 1929–33. *Gøg* og *Gokke*-renæssancen nu endeligt nået til Danmark. Denne samling af fire af parrets two-reelers fra den tidlige tonefilmtd er den tredje i løbet af et år, og den viser smukke eksempler på deres fine sammenspil. „Another Fine Mess“ viser dem på højen, mens de tre andre ikke er blandt de mest holdbare.
- BILLY BUDD (MYTTERI), England 1962. *Peter Ustinov* har skrevet, instrueret, produceret og spiller i denne kyndige og kultiverede litterære filmatisering, der koncentrerer sig om personkonstellationer. Ikke ovenud spændende eller personlig, men solid og tro mod *Melville*. Godt spil af *Robert Ryan* og *Terence Stamp*.
- ELEKTRA (ELEKTRA), Grækenland 1962. *Michael Cacoyannis'* stort set vellykkede Euripides-filmatisering trues af det statiske og det søgt lækre i anvendelsen af koret. *Irene Pappas'* stærke præstation i titelrollen bidrager sammen med fornem miljøbeskrivelse til filmens severdighed.
- HATARI! (HATARI!), U.S.A. 1962. Anmeldt i dette nr.
- LOLITA (LOLITA), U.S.A. 1961. Anmeldt i dette nr.
- THE MAN WHO SHOT LIBERTY VALANCE (MANDEN, DER SKØD LIBERTY VALANCE), U.S.A. 1962. Anmeldt i dette nr.
- MR. HOBBS TAKES A VACATION (MR. HOBBS TA'R PÅ FERIE), U.S.A. 1962. *James Stewart* som jaget familiefader, sympatisk i sit oprør mod traditionernes og de selvpøgtede børns tyranni. *Henry Koster* fortæller ikke opfindsomt, men filmen er veloplagt i sin skildring af plagerne, og *Maureen O'Hara* støtter smukt manden i hans rimelige ophidselse. Morsom præstation af *John MacGuen*.
- OKLAHOMA (OKLAHOMA), U.S.A. 1955. 8 års forsinkelser gør det ikke nemmere at acceptere denne filmoperette, der allerede var foreldet i produktionsåret. *Fred Zinnemann* gør ikke forsøg på at *musicalisere* stoffet, der dog overlever. *Rodgers'* musik, *Agnes de Milles* robuste, livfulde og ukrukkede koreografi, *Gene Nelson* og dens kvalitet er som en slags *americana* gør den severdigg.
- THE OUTSIDER (HELTEN FRA IWO JIMA), U.S.A. 1961. Modig og kontroversiel *Delbert Mann*-film om mennesket, der ofres i den nationale propaganda. Vredt-ironisk, rig på medfølelse, men tynget af *Tony Curtis'* vel kække spil.
- RED RIVER (RED RIVER), U.S.A. 1948. Gensynet med *Howard Hawks'* „store“ western imponerede og betog mere som genremaleri end som drama. Den dramatiske „story“ med psykologisk udredning og *love-story* var noget hø. Men de 10.000 høveder var dejlige, og det er da også dem, filmen handler om.
- THE ROAD TO HONG KONG (HALLØJ I HONGKONG), England 1961. Momentvis veloplagt genoplivelse af det gamle tonefald fra „The Road to“-filmene, gjort med fornemmelse for genres rammer, fyldt med sikre gags. *Bob Hope* stadig den sejest i kombinationen *Hope-Crosby*, men *Peter Sellers* viser i løbet af få sekunder, hvor foreldet filmens komik i øvrigt er.
- SAIL A CROOKED SHIP (GANGSTERE TIL SØS), U.S.A. 1961. Næsten perfekt absurd farce af *Irving Brecher*, rig på bevagede skud til navnlig melodramatiske filmtyper, overrumplende i sin ofte velregnede blanding af det arrogant vittige og det vildt groteske. Fremragende præstationer af *Carolyn Jones*, *Ernie Kovacs* og *Frank Gorshin*.
- STØVSUGERBANDEN, Danmark 1963. Anmeldt i dette nr.
- TALES OF TERROR (RÆDSLERNES TRIO), U.S.A. 1962. *Roger Corman* og *Floyd Crosby's* nye essay i rækken af *Poe*-filmatiseringer rummer tre historier, hvoraf første og sidste mekanisk reproducerer tidligere tricks, mens den midterste introducerer en velkommen satansk humor. Lifligt spil af *Rædselstrioen Price, Lorré og Rathbone*.

til Dreyer i *Henri Natbansens* gamle skuespil, som han da også omtaler et sted i artikelsamlingen „Om filmen“. Og der er vel ingen, som tvivler på, at Dreyer bedre end nogen anden kan trække det i flere henseender gammeldags skuespil ud af det tidsbundne og skabe en betydelig film derover. Som alle ved, er hovedrollen som gamle Levin en af Reumerts bedste, og gier er ingen grund til på forhånd at antage, at Reumert ikke er „dreyersk“ nok som skuespillertype – eller at den 80-årige skuespiller skulle være uinteresset i et samarbejde med Dreyer.

Og aristokraten Reumerts respekt for og altid tidsvarende holdning til det, langt, langt yngre ånder den dag i dag med så stor foragt kalder „massemedierne“, viser sig bl. a. i erindringerne, i *Marguerite Engbergs* artikel om „A/S Dania Biofilms Kompagni“'s historie („Kosmorama 53“) og i følgende citat fra et læserbrev i „Politiken“ (17. jan. 1957), hvori Reumert protesterer mod en journalists forvrængede referat i samme avis og bl. a. skriver:

„Jeg har hverken i retten eller andetsteds sagt, at

„Kunsten og fjernsynet ikke kan forenes“ og heller ikke, at „fjernsynet er en ringere kunst“. Hvordan skulle jeg dog kunne sige noget så graverende? . . . Det, som jeg måtte tage afstand fra, var en odelæggende sammenblanding af kunstformerne – scenens, transmissionens og fjernsynets“.

Reumert – og Dreyer – er på afgørende punkter ikke mindre moderne indstillet end Bent Christensen, og de har jo i hvert fald det til fælles, at de er kunstnerisk ambitiøse. – Et samarbejde mellem disse tre tilsyneladende så vidt forskellige kunstnere skulle vel nok kunne lade sig realisere? Det mener i hvert fald

John Erns:

Reumert-indexet i „Kosmorama 19“ har 19 film, men senere efterforskning har vist, at filmen „Kærlighed“ er identisk med filmen „Manegens Stjerne“. Der er således kun 18 film. I øvrigt skal det bemærkes, at direktør *Thorvald Larsen* i „Bogen om Poul Reumert“ foreslår en filmatisering af „Indenfor Murene“, dog uden at foreslå instruktør eller producent.

Fra museets billedarkiv

Også „Kosmorama“ slutter sig til den lange række af gratulanter, der hylder de to 80-årige, *Clara Pontoppidan* og *Poul Reumert*, for nu at nævne den yngste først. Vi har i den anledning i billedarkivet fundet et still fra filmen „Flyverspionen“ („Dania Biofilm“, 1915), i hvilken de to kunstnere første gang spillede sammen (kun én film mere har dem begge på rollelisten: „Heksen“ fra 1922).

